

Forslag

til

Lov om Lønmodtagernes Garantifond.

Fremsat den 10. november 1970 af *Erling Dinesen, Bundvad, Anker Jørgensen, Evald Kristensen, K. J. Mortensen og Bertel Pedersen.*

§ 1. Med det formål at sikre lønmodtagerne udbetalingen af tilgodehavende løn, feriegodtgørelse m. v. i overensstemmelse med denne lov oprettes Lønmodtagernes Garantifond.

§ 2. Lønmodtagernes Garantifond omfatter alle lønmodtagere beskæftiget her i riget.

§ 3. Garantifondens opgave er i form af forlods udbetaling og endelig affholdelse af tab at sikre lønmodtageres økonomiske fordringer mod arbejdsgivere i tilfælde af virksomheders konkurs, betalingsstandsninger m. v.

Stk. 2. Garantien omfatter tilgodehavende løn, feriegodtgørelse samt ethvert øvrigt økonomisk krav, som udspringer af et ansættelsesforhold.

Stk. 3. Lønmodtagerens krav er sikret efter denne lov, selv om arbejdsgiveren ikke har indbetalt bidrag til fonden.

Stk. 4. Fonden indtræder i lønmodtagerens krav mod konkursboet, arbejdsgiveren m. v. i det omfang, hvori den har betalt tilgodehavendet.

§ 4. Lønmodtagernes Garantifond oprettes under arbejdsministeriet, som administrerer fondens midler under behørig hensyntagen til den fornødne likviditet.

Stk. 2. Den daglige administration af fondens arbejde, herunder med behandling af modtagne anmeldelser og foretagelse af udbetalinger, varetages af et sekretariat.

§ 5. Arbejdsministeren fastsætter de nærmere regler for fremgangsmåden ved ydelse af garanti efter denne lov samt for fondens administration i øvrigt.

§ 6. Garantifondens midler tilvejebringes ved bidrag fra arbejdsgiverside. Enhver, der efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension betragtes som arbejdsgiver, betaler for hver af de i virksomheden ansatte lønmodtagere, der er fyldt 18 år, et årligt bidrag til fonden på 5 kr. Indbetalingen foretages årligt forud og finder sted i forbindelse med indbetalingen af bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan regulere bidragets størrelse i forhold til fondens behov for midler.

§ 7. Med bøde straffes den arbejdsgiver, der undlader at betale bidrag til Lønmodtagernes Garantifond trods påkrav herom.

§ 8. Denne lov træder i kraft den

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lønmodtagernes beskyttelse af lønkrav m. v. i tilfælde af virksomheders konkurs, betalingsstandsninger m. v. er ufuldstændig og bør udbygges.

Efter de hidtidige regler i konkursloven var krav på løn og andet vederlag privilegerede krav på lige fod med en lang række andre privilegerede fordringer, navnlig skatter og afgifter.

Ved lov nr. 332 af 18. juni 1969 om ændring af lov om konkurs er privilegiet for krav på skatter og afgifter afskaffet, således at fordringer på løn m. v. alene skal vige for boets massekrav. Ændringen af konkursloven indebærer, at lønkrav kan påregnes dækket i større omfang i tilfælde af en arbejdsgivers konkurs m. v. end efter den hidtidige konkursorden.

Der kan imidlertid stadig blive tale om alvorlige

tab for lønmodtagerne i konkurstilfælde samt i øvrigt i tilfælde af betalingsstandsninger. Ikke mindst i den seneste tid har bl. a. strukturændringer og omlægning af arbejdsprocesserne inden for industri og håndværk bevirket, at mange virksomheder har måttet give op, hvilket har haft til følge, at mange lønmodtagere ikke har fået fuld dækning for tilgodehavende løn m. v.

Hertil kommer den afgørende rolle, tidsfaktoren spiller. Selv i de tilfælde, hvor lønmodtagernes krav helt eller delvis dækkes, tvinges lønmodtagerne som regel til at vente temmelig længe på at få deres penge. Eksempelvis kan nævnes, at tidsfaktoren ofte betyder, at feriegodtgørelse — selv om der er dækning i boet — ikke kan udbetales, når ferien skal holdes, ligesom foretagne undersøgelser viser, at udbetaling i almindelighed først finder sted lang tid efter konkursbegæringens indgivelse.

På denne baggrund er det naturligt, at spørgsmålet om at skabe en beskyttelse af lønmodtagerkravene i tilfælde af virksomheders konkurs m. v. har tiltrukket sig stor opmærksomhed, og behovet for at etablere en garantifond til sikring af midlernes udbetaling må bedømmes som stort.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 2.

Det foreslås, at alle lønmodtagere skal være omfattet af ordningen, hvilket samtidig indebærer, at der ikke vil være administrative vanskeligheder forbundet med personkredsens afgrænsning.

Det bemærkes, at lønmodtagerens krav er sikret efter loven, selv om arbejdsgiveren ikke har indbetalt bidrag til fonden, jfr. § 3, stk. 3.

Til § 3.

Det foreslås i stk. 1 at sikre lønmodtagernes økonomiske fordringer mod arbejdsgivere i form af forlods udbetaling og endelig afholdelse af tab. Herved er tænkt på at sikre lønmodtagerne udbetalingen af de pågældende fordringer inden for en rimelig frist — uanset om der senere viser sig at være hel eller delvis dækning for kravene. At sikringen gælder såvel i tilfælde af virksomheders konkurs som i tilfælde af betalingsstandsninger m. v., skal ses i sammenhæng hermed.

Det foreslås i stk. 2., at garantien skal omfatte løn, feriegodtgørelse samt ethvert øvrigt økonomisk krav, som udspringer af et ansættelsesforhold. Feriegodtgørelse er direkte nævnt på grund af den praktiske betydning.

Til § 4.

Tilvejebringelse af fondens midler og administrationen heraf vil på baggrund af den foreslåede indbetalingsform af arbejdsgiverbidrag gennem Arbejdsmarkedets Tillægspension være enkel, ligesom administrationen af udbetalinger og endelig afholdelse af tab ikke kan påregnes at blive særlig byrdefuld.

Administrationsudgifterne må derfor antages at blive meget beskedne.

Til § 6.

Det foreslås i stk. 1, at fondens midler tilvejebringes ved, at enhver, der efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension betragtes som arbejdsgiver, betaler bidrag til fonden, hvilken ordning ikke er forbundet med administrative vanskeligheder.

Den foreslåede ordning med hensyn til indbetaling af bidrag fra arbejdsgiverside vil betyde et årligt samlet beløb på ca. 8 mill. kr., beregnet på grundlag af et samlet antal ATP-registrerede lønmodtagere på ca. 1,7 mill.

Indbetaling af bidrag foreslås foretaget årligt forud og af praktiske grunde i forbindelse med indbetalingen af bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension, som herefter overfører midlerne til garantifonden, hvilken ordning må antages at være særdeles enkel og nem at administrere.

I stk. 2 er det foreslået, at arbejdsministeren kan regulere bidragets størrelse i forhold til fondens behov for midler, og fonden vil således kunne hvile i sig selv. Behovet for fondsmidler antages ikke at blive særlig stort, da fonden efter foretagne udbetalinger indtræder tilsvarende i lønmodtagernes krav mod konkursboet m. v. og således efterfølgende må antages at få tilbageført en væsentlig del af de udbetalte beløb.